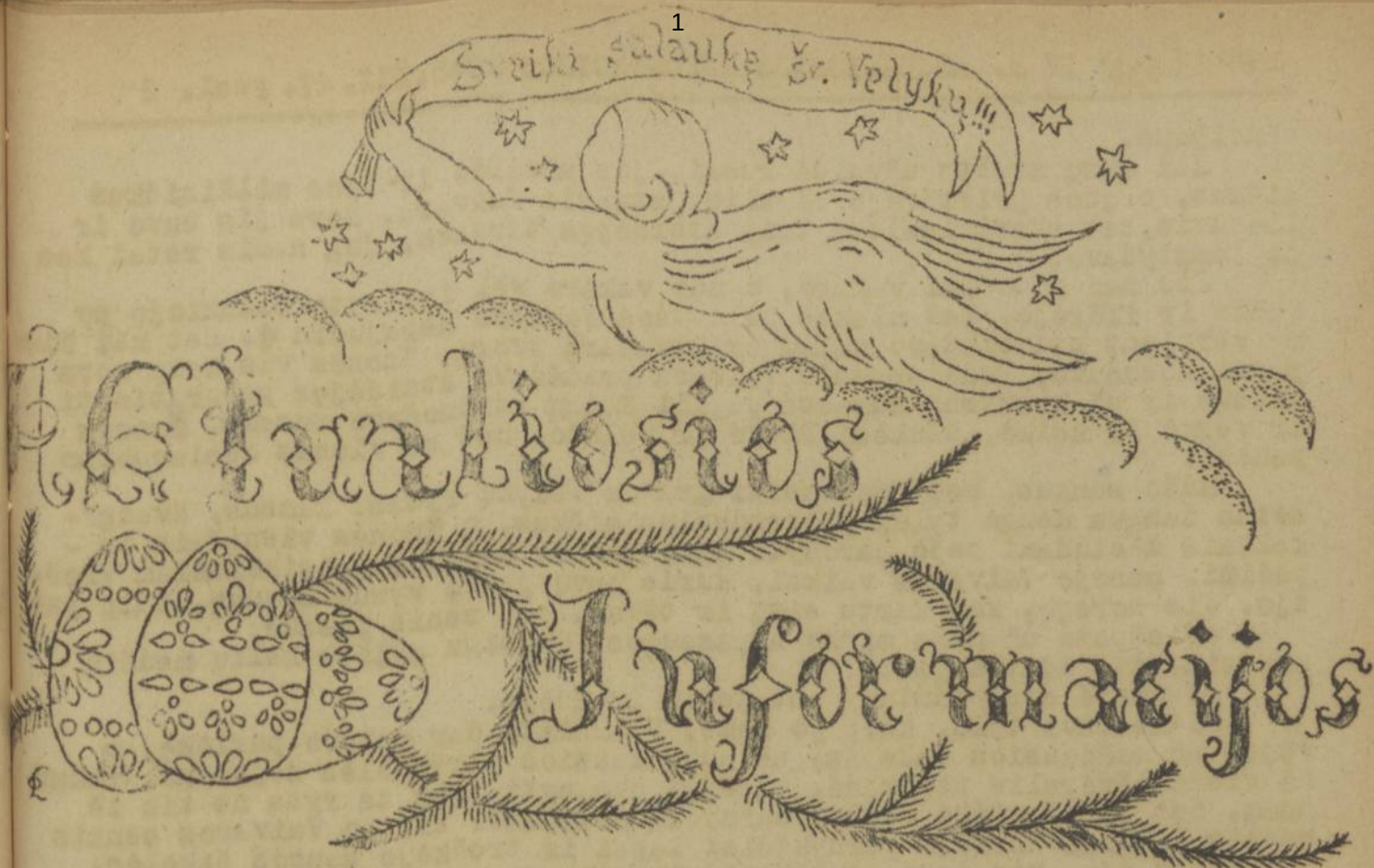

Nr. 66 (838) IV....D E D E L S T O R F....1948.III.27. šeštadienis

VEIKYKOS - PERGALĖS IR ATGIMIMO ŠVENTĖ

Fr. Schilleris kreipdamasis į vaiką, yra pasakęs: "Tapk vyru ir bėgalinis pasaulis bus tau porankitas". Tuos žodžius galime taikyti ir kiekvienas sau: juk kiekvienas iš mūsų turi didesnių ar mažesnių troškimų. Tačiau visas mūsų gyvenimas būtų itin niūrus, jei negalėtumėm tikėti į savo troškimų išsipildymą. Bet koks beprasmis mūsų gyvenimas tada, jei nuo mūsų būtų paslėptas visų mūsų didžiausiojo troškimo išsipildymas - amžinojo gyvenimo tiesa! Kristus per savo Prisikėlimą kaip tik įrodė tuomet gyvenantiems ir per amžius į pasaulį ateinantiems žmonėms, kad mirtis yra nugalėta ir kad Jo skelbti žodžiai vieto realia tiesa.

Todėl Bažnyčia stato Velykas visų švenčių centrinėje vietoje ir skelbia Velykas džiaugsmo šventę. Bet Bažnyčia taip pat reikalauja iš tikinčiųjų besąlyginio atsidavimo. Šv. raštas tai daugely vietų pabrėžia. Negalima savo gyvenimą formuoti tik atskirais tikėjimui palankiais fragmentais, jei norime įsigyti savo troškimų laidą. Tik pilnas tikėjimas į Prisikėlusįjį laiduoja mums būti Jo didžiausio stebūklo dalyviais.

Persiėmė vispusišku tikėjimu, tuo pačiu ir atšakėja mums pati Prisikėlimo prasmė. Liturgijoje sakoma, kad Velykų diena "in qua refloret omnia" - kurioje viskas sužydi. Galėtumėm sakyti, kad ne tik viskas sužydi, bet ir restauruojasi, atgimsta. Gamta nuolat atgimsta, istorija rodo mums atgimimo momentus, visa visata, pagaliau remiasi amžinybės dėsniu, t.y. atgimimu. Todėl Velykos įgyja mums didelės reikšmės ir šioje srityje. Švęsdami Velykas šiuo sunkiu ir neramiu metu ir aukodami savo maldas aukščiausiam, prašykime pergalingojo prisikėlimo mums asmeniškai, mūsų broliams bei seserims ir mūsų Tėvynei.

Jurgis Jankus

KO BIGULIS NEŽINOJO

Mūsų kaimas stovi vidury plačių miškų. Kai išėjni galūkaimėn, tai po kojų matai juodą žemę, viršuj mėlyną dangų, o aplinkui miškus. tam- sius plačiašakius eglynus, smagius beržynėlius, sunkiai susimaščiusius

ažuolynus.

Kai mūsų kraštą užvaldė rusai, jie užvaldė ir tuos milžiniškus miškus, o juos prižiūrėjo eigulis, senasis Vaivara. Nors jis buvo ir lietuvis, bet svetimiesiems taip atsidėjęs tarnavo, jog namie retai kas jį temtydavo.

Jis nuo ryto iki vakaro, o nuo vakaro vėl iki ryto slankiojo po mišką ir žiūrėjo, kad niekas nė sausos šakelės nepajudintų. Bet kai žiemą verkiant prireikdavo malkų ar pavasari tvorų, žmonės vis kaip nors parsigabėdavo. Tada senasis Vaivara pradėdavo atsidėjęs perkratinėti kiemus ir už kiekvieną surastą pagalį žmogų atiduodavo rusams. Žmonės ir verkė ir keikė, šaukėsi Dievo ir velnio, bet nė vienas nesiskubino padėti.

Aušo sunkus, bet nuostabiai gražus Velykų rytas. Tamsus, žvaigždėtas dangus dengė tyloj paskendusius miškus, o žmonės vienišais takeliais dūšaudami nešė parodyti savo sunkią nedalią prisikėlusiam Viešpačiui. Senojo Vaivaros vaikai, kurie buvo jau į vyrus suaugę, taip patėjo. Jie norėjo, kad kartu eitų ir tėvas, bet senis pasakė:

-Viešpats už mane miško nepasaugos. O jeigu grįžęs kelių medžių nerasiu, jūs neatsakysite!

Užsimetė seną šautuvą ant pečių ir išėjo.

Miške buvo tylu, kaip po žeme. Paukščiai dar nebuvo parlėkę, o vėjas nė mažiausios šakelės, nė aukščiausios viršūnėlės nejudino. Niekur nė vienas žvėrelis nesirodė. Galėjai pamanyti, jog tą rytą ne tik iš namų, bet ir iš miško visi į bažnyčią ištraukė. Tik po Vaivaros senais batais liūdnai šnerėjo pernykščiai lapai ir treškėjo sausos šakelės. Bet senisėjo, vingiavo pamiškėmis ir įtempęs ausis klausėsi tyliai stebėdamasis, kad visur taip tylu.

Palengva miškas prašviesėjo ir prisipildė rausvos tekančios saulės šviesos. Toli sugaudė varpai, ir visi medžiai nulenkę saulės auksu apvainikuotas galvas žemyn. Tik eigulis nieko negirdėjo. Jis įtempęs senatvės ašaromis pasruvusias akis rūpestingai skaitė medžius. Tik vienu sykiu stabtelėjo ir susigriebė už galvos. Netoli miško pakraščio, šalia paties kelio, nebuvo iš didelių didžiausios, iš neapglėbiamųjų neapglėbiamiausios eglės, pačios miško karalienės, kurios viršūnė net iš anapus kaimo buvo matyti, o jos vietoje stovėjo šviežias, baltas, platus, didelis kelmas.

Eiguliui net kojų gyslos ėmė drebėti iš pašėlimo. Tokio akiplėšaško darbo jam niekas dar nebuvo padaręs. Na, bet tas tai gailėsis, tikrai ši Velykų rytmetį net ir mirdamas apverks.

Iš lengva pyktis slūgo, ir Vaivara ėmė dairytis, kaip tikras dalyko žinovas. Tokiai galybei nugabenti ir tokiuo keliu reikėjo juk mažiausia ketverto arklių, o vyrų irgi nemažiau. Ne grėbliakotis, nugnybęs ant pečių nenusineši. Ant kelmo dvi poros juk galėtų visiškai patogiai kadrilių šokti. Bet lyg tyčia, kad ir kaip prityrusios akys, nieko negalėjo pastebėti. Niekur jokios pėdos, niekur jokios skiedrelės, nei nubirusios šakelės. Lyg pats Viešpats Dievas būtų ją gnybte nugnybęs ir į dangų Velykoms pasiėmęs.

Vaivaros sena galva nebeišnešė, ir jis atsisėdė ant kelmo pasvarstyti, kurie čia iš pamiškinių būtų galėję jam tokią niekšystę padaryti. Ir ypač, kaip jie tai galėjo padaryti?

-Labas rytas!- pačiam vidury minties pasveikino eigulį storas balsas.

Vaivara krūptelėjo, kad net pradėta kimšti pypkė iš rankų iškrito. nebuvo girdėti nė lapų šlamant, nė šakų treškant, o priešais lyg iš žemės išdygęs stovėjo skrybėlėtas ponas ir šypsojosi. Paskum vykriai pasilenkė ir pakėlė senio pypkę.

-Nemėtyk, tėvai,-kalbėjo atiduodamas-pypkę dar neblogai atrodo. O ir taboka, matyti, nieko sau. Gal pavelytum žiūpsnelį ir man.

Ir nepažįstamasis išsitraukė nuostabią pypkę: galva įmantriausiai išrantiyta ir sidabruota, o kas žino-gal net ir sidabrinė, o kandiklis auksinis su ožio rago galeliu.

Eigulis išžiūrėjo į ją, ir ant širdies palengvėjo patyrus, kad pasaulyje gali būti tokių gražių dalykų. Jis nė kiek nesigailėdamas, atkišo ponaičiui savo seną sudėvėtą avino kapšiuką, kuris šalia sidabrinės pono pypkės atrodė kaip vėžio suėstas elgeta šalia marmurinio kryžiaus inventoriuje.

Bet ponas labai patenkintas jį pasiėmė ir pradėjo kinėtis pypkę. Jis tarpais smagiai čiudėjo ir gyrė, kad tokio nuostabaus kvapo savo gyvenime dar nėra uostęs.

-Pats užauginau, pats sutaisiau, -aiškino Vaivara.

-Tai, sakai, patiesi? Meisteris, tėvai, oš! Aš irgi mėginau pats auginti, bet man taip neišėjo. Gal pamogintum, -pasiūlė nepažįstamasis ir ištraukė raudono aksomo maišiuką, išsiuvinotą auksiniais medžiais ir sidabriniais paukščiukais. Miškas tuoj prisipildė nuostabaus kvapo, kad net širdy saldu darėsi. O dūmas! Nagi, Dievuliau tu nano! Kas begali ir žodį surasti jį tinkamu vardu pavadinti. Stačiai-palainininas, o ne dūmas!

-Eik, eik, ponaiti, -pro nebesulaikoma džiaugsmingą krizenimą kalbėjo Vaivara. -Ką čia kalbėti! Juk manasis prieš šitąjį stačiai, pasakysiu, arklio mėšlas! Eik, eik! Ir čiulpė, ir leido dūmus, ir gardžiavosi.

-O man tavasis vistiek labiau prie dūšios. Nurėžia per pačius paširdžius, tai žinai benti dūmą traukęs. Ne, ne, tėvai, savo neniekink. Jei su sutiktum, aš mielai mainyčiau. Viską ant visko!

-Kaip viską ant visko?! -nesuprato Vaivara.

-Ir pypkėmis, ir kapšiuukais.

-Na, na, ponaiti, kam iš seno žmogaus juoktis!

-Aš nesijuokiu, tėvai. Jei kas man patinka, tai aš nieko negailiu. Iš širdies sakau-mainykim!

Ir sumainė. Ponaitis užsikūrė Vaivaros pypkę, atsisėdo ant kelno ir leido dūmų kamuolius ligi pat dangaus, o Vaivara skubėjo nano. Jau buvo iš bažnyčios grįžtamasis metas, ir jis džiaugėsi galėsiąs nustebinti savo namiškius. Pakeliui šimtus kartų traukėsi iš kišenių čia pypkę, čia kapšiuuką ir vis negalėjo atsigrožėti.

Namie stalas jau buvo padengtas, tik dar vaikai lūkuriavo tėvo. Jis įėjo smagus, tiesiai bėgte parbėgo. Norėjo tuoj pasigirti, bet susilaikė. Ne, jis pasirodys kaip reikia. Pirma susėdo apie stalą, sunušė po velykai-tį, išgėrė po tamrele velykinės ir tada pasakė:

-Na, viskas, tai viskas, bet ka aš parodysiu, tai juns ir akys apžirs.

Išsitraukė iš kišenės pypkę, iškilningai taukštelėjo vidurin apkrauto stalo ir pats krūptelėjo. Tai buvo anaipol ne pypkė, bet apgraužtas kumelės šonkaulis.

Visi pašoko, o senis nusikeikė:

-Nagi dabar, kad tave kur devyni perkūnėliai! Ar ir kapšiuukas bus toks pat ir griebė į kišenę, o ten-šviežia kiaulės pūslė pilna arklio mėšlo.

Pusrytis iširo. Vaivara nebesižinojo ką daręs. Jis pasigriebė šonkaulį, pūslę, išbėgo pro duris ir pasileido vartų link. Galvoje susimaišė viskas: skanus dūmas, žiburiuojas kapšiuukas, pono žodžiai ir juokas ir platus didelis kelmas. Bet nuo jo akių nepaspruks niekas. Kas kad jis ponas, bet Vaivaros dar nepažįsta.

Kėlė vartus, pakėlė akis į mišką ir pastiro. Žiūrėjo, žiūrėjo, gerai prasitrynė ir vėl žiūrėjo, paskum atsisuko į sūnų ir paklausė:

-Sakyk, ar ji tebėra?

-Kas tebėra?

-Mūsų didžioji eglė ar tebėra? Gerai žiūrėk! Mano akys paseno ir nieko hebemato.

-Tebėra, kur ji dings. Nagi, va, tiesiai, žiūrėk.

Vaivara visus iškamantinėjo ir visi sakėsi matą, net ir patys mažiausi vaikai. Ir jis pats aiškiai matė. Didžiosios eglės viršūnė kišojo į dangų, kelis sieksnius išbėgusi aukščiau pačių aukščiausių viršūnių.

Tada užsimetė senis šautuvą ir niekam nieko nepasakes išėjo. apsuko mišką. Eglė tebestovėjo, kaip stovėjusi, ir jokio kalno nė ženklo nebuvo. Ir jei su ne tas šonkaulis ir ne kiaulės pūslė, galėtum sakyti sapną susapnavęs, o pypkę ir tabaką pametęs. Namo Vaivara sugrįžo tik po mėnesio. Visas suvargęs, apšepęs. Pastatė šautuvą į kampą, pasišaukė viresnįjį sūnų ir pasakė:

-Tu žinai, kad aš daug žmonių nukriaudžiau. Visiškai be reikalo. Iš savo atėmiau, svetimam atidaviau. Jei gali, teiskis už mane. Aš nebegailiu. Mane jis jau šaukia.

-Kas šaukia? -nustebęs klausė sūnus.

-Kas?! Mano ponas! Jis man vieną kartą didelę teisybę pasakė. Sako-savo neniekink! O aš anųjų nuyvenau ir to nežinojau. Užtat nors tu žinok.

Pasakė ir vėl išėjo. Perėjo per kaimą, pasišnekėjo su žmonėmis, paskum išėjo ir išėjo. Tik po gero laiko užtiko ant kalnelio bekapsanti šalia didžiosios eglės

POLITINĖS ŽINIOSSovietai ir amerikiečiai už CCG tazę

Sovietų gubernatoriaus Vokietijoje padėjėjas gen. ltn. Lukačenko pareiškė spaudos atstovams Berlyne, kad sovietai ir toliau nori tęsti Kontrolinės Komisijos darbą, kiek tai, žinoma, netrukdytų vakarų sąjungininkai. Pastarieji esą savo politika stengiasi padaryti vakarų Vokietiją savo vasalinę valstybę. Tuos savo siekius jie visaip maskuoja.

-JAV-bių užs. reikalų ministeris Marshall per interviu New Yorke pasisakė už CCG tazę. Marshall kaltino sovietus, kad jie per 3 darbo metus visaip trukdą Vokietijos vienybei. Amerikiečiai neišeis iš Berlyno. Dėl vokiečių "vienybės kongreso" Marshall pasakė, kad tai esąs komunistų ruošiamas darbas, kurį jokia kita vokiečių partija nepripažįstanti.

-Frankfurte gen Clay, kalbėdamas spaudos atstovams, pareiškė savo nuomonę, kad dabartinis incidentas CCG nesąs jau toks reikšmingas ir būsiąs likviduotas. Clay pasisakė prieš pasklidusius gandus apie greitą karą, apie amerikiečių ir britų karininkų šeimų išvežimą iš Vokietijos ir kt. nepagrįstas kalbas. Mes norime taikos - pasakė Clay.

D.Britanija atmetė TSRS-gos ~~mažą~~ protestą

D.Britanijos atsakymo notoje sakoma, kad sovietai patys trukdą vienybės Vokietijos tęsimo darbą ir todėl buvo prieita prie Londono konferencijos

JAV-bių pasiruošimai

JAV-bių krašto apsaugos ministeris Forestal pareikalavo senate: priimti visuotinį karinės prievolės įstatymą vyrams 19-25 metų amžiaus; priimti karinio apmokymo planą kasmet apmokyti 380.000 vyrų, padidinti kariuomenę dar 350.000 vyrų (šiuo metu kariuomenėje yra 1.392.000 vyrų), papildyti kariuomenės biudžetą 3 milijardais dolerių.

Karo ministeris Royal kalbėjo apie reikimą padidinti karo aviaciją. Royal netiki, kad būsiąs karas, tačiau tuo atveju, jei jis būtų, reikalinga stipri ir galinga karo aviacija, kuri kiekvienu metu galėtų pasiekti bet kurią vietą žemės rutulyje. Sausumos kariuomenė turi būti paruošta atominiam karui; jos vaidmuo ir ateities kare būsiąs lemiamas.

Graikijos šventė

Graikija šventė savo 127 metų iš turkų jungo išsilaisvinimo šventę. Karalius Povilas priėmė parodą ir pasakė kalbą, kurioje pažymėjo, kad graikai sumuš sukilėlius, kaip 1821 metais turkus. Graikija esanti dabar ne viena ir taikos valanda esanti jau nebetoli.

IV. IRIOSB ŽINIOS. Prieš rumunų ekskaralių buvo surengtas atentatas. Smulkmenos neskelbiamos. JAV-bių vyriausybė Mykolo apsaugai davė 15 poli.

-Haagos tribunolas atmetė Albanijos nuomonę, kad D.Britanija neturėjusi teisės dėl Korfo įvykio kreiptis į Haagos tribunolą.

-Vienas britų Džse lėktuvas pasiekė 18.100 metrų aukščio. Tai naujas pasaulinis rekordas, nes iki šiol tebuvo pasiekta 17.000 m.

-Italija pranešė JTautoms, kad ji pasiruošusi pradėti derybas dėl Triesto teisiško perdavimo Italijai.

-Žydų agentūra Palestinoje pasiūlė, kad po britų mandato pabaigos būtų pasiųsta į Palestiną skandinavų kariuomenė 10.000 vyrų

-D.Britanijos ministeris pirmininkas Attlee nurodė, kad fašistai ir komunistai bus atleidžiami iš valdinių tarnybų po to, kai bus kiekvienas asmeniškai ištirtas. Komunistai ir fašistai nėra demokratai - pasakė Attlee

-Sekantį mėnesį iš JAV-bių į Turkiją bus nugabenta 10.000 to kariškos medžiagos. Lėktuvai jau atgabenti.

-Pavojaus atveju Olandijos kariuomenė bus papildyta iš savanorių, kurie dabar praeina 6 mėn. apmokymo kursą.

-Havanoje per 50 valstybių pasirašė tarptautinę prekybos sutartį.

-Vengrija suvalstybino eilę fabriku.

Leidžia Dedelstorfo Taut. Liet. Komitetas. Redaguoja L. Pilipavičius